

BRUINTJES BIER BRUIST BETER

Komedie in drie bedrijven

door

JIM KEULEMANS

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **BRUINTJES BIER BRUIST BETER** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **JIM KEULEMANS** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 1997 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (YouTube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **7** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten, Telefoon (03)3.66.44.00, E-mail: bestellen@toneelfonds.be en Website: www.toneelfonds.be.

Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

PERSONEN: (5 dames en 2 heren; of: 4 dames en 3 heren)

Heren:

VINCENT VLUGTER - kunstschilder

THEO BRUINTJES - bierfabrikant

Dames:

WIESJE BROUWER - verloofde van Vincent

MONICA WIGMAN - secretaresse van Bruintjes

THEA TIMMERS *) - journaliste

LIA - jeugdig schildersmodel

BARBARA OOSTHOUT - hoteleigenares

*) Na enige kleine tekstwijzigingen kan deze rol ook door een heer worden gespeeld.

DECOR:

Het stuk speelt in het schildersatelier van Vincent Vlugter. Er zijn twee deuren: een gangdeur en een deur van een zijkamertje. Aan de muur enige slechte abstracte schilderijen en een geschilderd portret van een meisjeshoofd (Wiesje voorstellend). Een eenvoudige houten tafel met een paar stoelen. Een bed. Een schildersezal met daarop een nog niet afgemaakt doek.

EERSTE BEDRIJF

(Als het doek opgaat, is Vincent Vlugter aan het „schilderen“. Van enige afstand gooit hij klodders verf op een doek dat op een, schildersezal staat. Hij draagt daarbij oude handschoenen)

WIESJE BROUWER *(zijn verloofde. Op uit gangdeur):* Vincent, ben je gek geworden? Schei uit! *(Veegt kloddertje verf van haar wang)* Jasses, 't zit al op m'n gezicht ook. Wat doe je in vredesnaam?

VINCENT: Maar Wiesje, jij als verloofde van een kunstschilder moest dat toch weten. Dit is action painting. Schilderen met actie, met temperament, met vaart, voortgedreven door de inspiratie. Karel Appel is er beroemd door geworden.

WIESJE: Hij zal wel beter kunnen mikken dan jij. *(Veegt weer over haar wang)* Er zit meer op de muur dan op 't schilderij. En die verf is toch al zo duur. *(Gaat zitten. Zuchtend)* Ook dat nog... action painting. Ik dacht dat we alles al gehad hadden. Je hebt Mondriaan nagedaan, Chagall, Lègèr en Picasso nageaapt en die Hollander met die Franse dichtersnaam, hoe heette ie ook weer, o ja... Racine.

VINCENT: Corneille bedoel je.

WIESJE: En nou weer Karel Appel. Waarom doe je toch altijd iemand na?

VINCENT: Ik doe Appel niet na! Action painting is een manier van schilderen. Geen na-apen. Het resultaat, daar gaat 't om. Dat toont je stijl.

WIESJE: 't Resultaat zit op de muur. Wanneer schilder je nu eens eindelijk iets waar je wat mee verdient?

VINCENT *(plotseling woedend):* Dat zou je niet meer zeggen! Dat hadden we afgesproken. Je bent verloofd met een kunstenaar. Een kúnstenaar, hoor je... Maar ik moet centjes verdienen, hè... Als een brave burger!

WIESJE *(pruilt):* Nou ja, 't is heus geen lolletje verloofd te zijn met een mislukte kunstenaar.

VINCENT: Mislukt!! Zeg dat nog eens!

WIESJE: Wat anders? Al vijf jaar schilder je. En wat heb je in die tijd

verkocht? Drie doeken. En dan nog alleen omdat ze mooi bij het behang kleurden. Als je reclameschilder was geworden, hadden we allang getrouwd kunnen zijn.

VINCENT: Reclameschilder... Laat me niet lachen. Ba...

WIESJE: Schilder dan tenminste eens iets waaraan je kunt zien wat het voorstelt. Zoals mijn portret daar. *(Wijst op portret dat aan de muur hangt)* Dat is ten minste mooi gedaan.

VINCENT: Ja, door Wim Roos, hè! Dat fijne vroegere vriendje van je... Die huichelende mooi schilder!

WIESJE: Begin je weer te schelden? Ik ga weg hoor... Leef jij je slechte humeur maar uit op je schilderij! *(Af door gangdeur)*

VINCENT: Dat zal ik zeker doen, ja! *(Pakt nu kwast met palet)* Daar! *(Bij elke kreet slaat hij met de kwast een lik verf op het doek)* Hier! Pak aan! Hats! Pats! Fladder! Kledder! *(enzovoorts)*

THEO BRUINTJES *(Keurig geklede heer van ca. 50 jaar. Komt op met dikke aktentas. Kijkt heel verwonderd naar Vincent, die hem niet ziet):* Pardon, ik heb geklopt, maar u hoorde het niet.

VINCENT *(Hooft hem ook nu niet. Gaat onverdroten voort met verf op het doek te slaan):* Hééé... Hort... Hola... Klats... Pets... Beng...

BRUINTJES *(Probeert opnieuw de „geluidsbarrière" te doorbreken):* Pardon, meneer. Zou ik u even mogen storen?

VINCENT *(Hooft hem nog niet. Doet dan twee passen achteruit om z'n werk van verder af te bekijken en stoot tegen Bruintjes aan. Denkt dat het Wiesje is, en zegt zonder om te kijken):* Zo, ben je toch maar teruggekomen? Heel verstandig, schat.

BRUINTJES: Eh... Ik ben uw schat niet.

VINCENT *(draait zich snel om):* Wat! O... eh... sorry, ik dacht dat u mijn verloofde was.

BRUINTJES: Nee, nee... Mijn naam is Bruintjes.

VINCENT: Vlugter. Vincent Vlugter. Hoe maakt u het. *(Wil hem een hand geven)*

BRUINTJES *(Steekt zijn hand uit, maar trekt die aarzelend terug als hij de met verf bezwadderde handschoen van Vincent ziet)*

VINCENT: Oh... sorry. *(Legt zijn palet en kwast op stoel en trekt handschoenen uit. Ze drukken elkaar de hand).* Meneer Bruintjes zei u? *(Hoopvol)* Bent u kunsthandelaar?

BRUINTJES: Nee, ik handel in bier.

VINCENT (*teleurgesteld*): Oh...

BRUINTJES: Ik ben fabrikant. Van Bruintjes bier. U weet wel. (*Pakt een flesje uit zijn tas*)

VINCENT (*Pakt flesje aan*): Aha... kijk eens aan. Bruintjes bier... Bruintjes bier bruist beter!

BRUINTJES (*Opgewonden*): Wat zegt U?

VINCENT: O, sorry, ik bedoelde er niets kwaads mee.

BRUINTJES: Hoe zei U 't ook weer?

VINCENT: Bruintjes bier bruist beter.

BRUINTJES (*Verzalgd kijkend*): Bruintjes bier bruist beter... Dat is 't! De slagzin waar we al jaren naar zoeken. En u verzint 'm zo maar, in één keer. Bruintjes bier bruist beter... Prachtig!

VINCENT: Maar gaat u toch zitten en kijkt u vooral niet naar de rommel.

BRUINTJES: Welnee, verontschuldigt u zich niet. Ik vind 't hier juist erg... hoe zal ik 't zeggen, erg...

VINCENT: Schilderachtig! (*beiden lachen*)

BRUINTJES: U weet wel overal steeds de juiste woorden voor te vinden.

VINCENT: Ja, misschien schilder ik wel beter met woorden dan met verf. Wilt u wat drinken?

BRUINTJES: Graag.

VINCENT: Koffie is er niet meer, maar ik kan u wel ... (*pakt een jeneverfles*) verrek, da's waar ook, die fles is leeg. Tja ... Wacht, een flesje bier soms? (*Pakt het flesje dat Bruintjes hem gegeven had*)

BRUINTJES (*Lachend*): Graag. Ik heb er hier ook nog een voor u. (*Haalt nog een flesje uit z'n tas*)

VINCENT: 't Is anders wel mooi. De gast die de gastheer trakteert.

BRUINTJES: Ach, wat geeft 't. In een schildersatelier mag zoiets toch wel. (*Terwijl ze verder praten, maakt Vincent de flesjes open. Hij pakt glazen en schenkt in. Bruintjes op het doek op de ezel wijzend*) Was u aan het verf mengen?

VINCENT (*droog*): Dat is een schilderij.

BRUINTJES: O, pardon.

VINCENT (*agressief*): Vindt u 't niet mooi?

BRUINTJES: Ja... eh... 't is mooi. Mooi wild.

VINCENT: Heeft u verstand van kunst?

BRUINTJES: Niet veel. Misschien wilt u me daarom helpen als ik een schilderij uitzoek?

VINCENT: Een schilderij uitzoek? (*Plotseling heel vriendelijk*): U komt een schilderij uitzoeken?

BRUINTJES: Ja. Een vriendje van m'n dochter noemde uw naam. Zodoende.

VINCENT (*Heft z'n glas*): Nou meneer Bruintjes. Proost! Met uw eigen biertje.

BRUINTJES (*Heft ook het glas*): Gezondheid. Hoe was 't ook weer, die slagzin. O ja, ik weet 't al weer...

BRUINTJES en VINCENT (*tegelijk*): Bruintjes bier bruist beter! (*Zij drinken lachend*)

VINCENT (*Uitnodigend*): Wat hier hangt, is allemaal nog te koop.

BRUINTJES (*Loopt met glas bier in de hand langs schilderijen*): De keus is niet moeilijk, geloof ik.

VINCENT: Nee? Welke zou u willen nemen?

BRUINTJES (*Op besliste toon*): Deze! (*Wijst op 't portret van Wiesje*)

VINCENT (*Overdonderd*): Dat!?

BRUINTJES: Ja, dat vind ik een pracht doek. Het steekt met kop en schouders boven alle andere uit.

VINCENT (*Zuur*): Dat heb ik niet geschilderd. Een vroeger vriendje van m'n verloofde heeft 't gemaakt.

BRUINTJES: Maar u bent wel de eigenaar?

VINCENT: Ja dat wel, maar...

BRUINTJES: Ik geef er tweehonderd gulden voor.

VINCENT: Tweehonderd... Maar ik... Waarom neemt u niet iets anders?

BRUINTJES: Hoor eens, meneer Vlugter. Ik zal er maar geen doekjes om winden. Over smaak valt nu eenmaal niet te twisten, moet u maar denken. Uw eigen werk ligt me niet.

VINCENT (*gepikeerd*): 't Is natuurlijk non-figuratief, als u dat bedoelt.

BRUINTJES: Nee, dat is 't niet. Ik heb thuis zelf ook vrij veel non-figuratief hangen. Maar weet u, die schilderijen van u stellen wel niks voor, maar toch zie ik er van alles in. En dat is zo hinderlijk. (*Wijst*) Hier, dat is een dooie schelvis. Ja, 't ligt aan mij, ik weet 't. En dat lijkt op een hoop rotte peren.

VINCENT: U bent wel complimenteus.

BRUINTJES: Heus, 't spijt me. Ik probeer u eerlijk te verklaren waarom ik uw werk niet kopen kan. Daar (*wijst*), voor mij is dat een bloeddoorlopen oog. En u zult toch niet van me verlangen dat ik jaren lang tegen een bloeddoorlopen oog moet aankijken. Nee jonge vriend, dát schilderij (*wijst op portret*) of helemaal niks. 'n Heel fijn dingetje is dat. Vooruit, ik geef er tweehonderdvijftig gulden voor.

VINCENT (*aarzelend*): Eigenlijk kan ik...

BRUINTJES: Goed dan, maar dat is onherroepelijk m'n laatste bod: driehonderd gulden.

VINCENT: Alle donders... (*de knoop doorhakkend*) Verkocht!

BRUINTJES: Mooi zo. Gelijk afrekenen dan maar (*pakt z'n portefeuille en telt het geld op tafel neer*). Zo, boter bij de vis.

VINCENT: Ja, maar niet bij die dooie schelvis (*wijst op zijn schilderij dat dusdanig gekarakteriseerd was*).

BRUINTJES: Ach, trek je maar niks van mijn mening aan. Ik schilder zelf wel een beetje en ik verzamel wat, maar daarom ben ik nog geen kunstkenner. (*kijkt rond*) Zo'n leven als jij hebt... ik mag toch wel jij zeggen, hè... zo'n vrij leventje trekt me ontzettend aan. Je kunt gaan waar je wilt, je kunt je kleden zoals je wilt en je kunt schilderen wat je wilt...

VINCENT: Rotte peren en bloeddoorlopen ogen ...

BRUINTJES: Tjonge, kerel, 't zit je wel hoog, hè? Ik heb misschien helemaal geen smaak, moet je maar denken. Wie weet vinden echte kunstkenners je werk geweldig. Maar dit... (*tikt op het portret van Wiesje, dat Vincent inmiddels van de muur heeft gehaald*), dit vind ik een fijn dingetje.

VINCENT (*droog*): Dat fijne dingetje is m'n verloofde,

BRUINTJES: Wat zeg je me nou? Verpats jij je verloofde voor driehonderd gulden?

VINCENT: Ja, dat ding ergerde me allang. 't Wordt me elke keer als voorbeeld gesteld. Zal ik er een krantje omheen doen?

BRUINTJES: Welja jongen, pak jij je verloofde maar warmpjes in. Wat zal ze er eigenlijk zelf wel van zeggen, dat je d'r verkocht hebt?

VINCENT: Dat kan me geen lor schelen. Ze is toch net kwaad weggelopen.

BRUINTJES: Nou, dan ga ik maar. M'n secretaresse zal wel ongeduldig warden.

VINCENT: Wacht die buiten?

BRUINTJES: In de auto, ja. Tot ziens kerel. En nog bedankt voor je biertje.

VINCENT: Ik hoop dat 't uw merk was.

BRUINTJES: En of. Ik leef ervan. En je weet:

BRUINTJES en VINCENT (*tegelijk*): Bruintjes bier bruist beter.

BRUINTJES: Tot ziens. (*wil af*)

WIESJE (*op; botst bijna tegen Bruintjes*): O, pardon.

BRUINTJES (*pakt haar met z'n vrije hand bij de schouder en bekijkt haar aandachtig*): Sprekend zeg, sprekend.

WIESJE (*ijzig*): Dacht u soms dat ik een stomme pop was.

BRUINTJES: Nee zeker niet. Mag ik me even voorstellen: Bruintjes.

WIESJE: Wiesje Brouwer.

BRUINTJES (*trionfantelijk*): Ik heb u net gekocht.

WIESJE: Kijk eens aan. Ik ben niet alleen een sprekende pop maar ook nog een blanke slavin. Moet ik soms meteen mee naar uw harem?

BRUINTJES: Tjonge, tjonge, wat een heetgebakerd dametje bent u. Nou, goeiemiddag samen. En denk erom: niet kibbelen hoor! (*snel af*)

WIESJE: Wat is dat voor een gekke vent? En wat bedoelt hij met dat kinderachtig grapje: ik heb u gekocht?

VINCENT (*aarzelend*): 't Schilderij bedoelt ie. Jouw portret.

WIESJE (*naar de open plaats op de muur kijkend*): Wat!?!... Heb jij dat verkocht! Hoe... hoe durf je!

VINCENT: Nou ja... 't Was toch van mij... Je hebt 't me zelf met m'n verjaardag gegeven. En ik eh... nou ja, ik dacht... nou heb ik tenminste ook eens iets verkocht. Ik heb er driehonderd gulden voor gekregen. Ben je daar niet blij mee?

WIESJE: Blij? Omdat je mij versjacherd hebt voor driehonderd gulden?

VINCENT: Nou ja, zo goed was dat ding nou ook weer niet. Ik vond 't maar een prul.

WIESJE: Een prul! Je mocht willen dat je zo schilderen kon. Wim Roos heeft me precies geschilderd zoals ik ben.

VINCENT (*probeert 't weer een beetje goed te maken*): Nee hoor, in werkelijkheid ben je veel knapper en liever dan op dat prentjesschilderij. Het leek in de verste verte niet op je.

WIESJE (*luistert niet*): Nu had ik spijt omdat ik kwaad weggelopen was. Ik kom terug om 't weer goed te maken en wat is er intussen gebeurd? Jij hebt me verpatst.

VINCENT: 't Spijt me Wiesje. Als ik geweten had dat je het zo zou opvatten, dan had ik 't niet gedaan.

WIESJE: Waarom heb je die man niet iets van je eigen werk verkocht?

VINCENT: Dat wilde ie niet. (*kwaad op de schilderijen wijzend*): Hij vond dát op een dooie schelvis lijken en dát op een bloeddoorlopen oog.

WIESJE: O. Ik heb er altijd een gebakken ei in gezien.

VINCENT: Zeg, begin jij nu ook al!

WIESJE: Ja, wat dacht je? Dat ik je nog zou sparen nu je m'n portret verkocht hebt?

VINCENT: Ik moest toch geld hebben...

WIESJE: Dat is dus de enige manier waarop jij geld kunt verdienen. Met blanke-slavinnenhandel... (*er is inmiddels geklopt*)

MONICA WIGMAN (*op. Zij is de secretaresse van Bruintjes. Knap, elegant gekleed en zakelijk*): Neem me niet kwalijk dat ik stoor, maar (*tot Vincent*) ik kwam u vijfhonderd gulden brengen.

WIESJE (*verbaasd*): Wie heb je nu weer verkocht?

VINCENT (*haar negerend. Tot Monica*): U vergist zich zeker.

MONICA (*resoluut*): Ik vergis me nooit. Ik ben Monica Wigman, de

secretaresse van mijnheer Bruintjes. Hij is u nog vijfhonderd gulden schuldig.

VINCENT: Dat is dan toch de eerste keer in uw leven dat u zich vergist, want mijnheer Bruintjes heeft het schilderij al betaald en bovendien was het geen vijfhonderd maar driehonderd gulden.

MONICA: Deze vijfhonderd zijn voor uw slagzin.

WIESJE: Slagzin? Wat is dat nou weer?

VINCENT (*verbaasd*): Voor Bruintjes bier bruist beter?

MONICA: Juist. Mijnheer Bruintjes vertelde me in de auto, dat u die verzonnen had en dat hij 'm in zijn nieuwe campagne gaat gebruiken. Ik heb hem er toen op gewezen, dat hij u copyright verschuldigd is. Als een reclameman 'm bedacht had, zou hij ook honorarium hebben gekregen.

WIESJE (*verbaasd*): Vijfhonderd gulden voor een slagzin...

VINCENT: Tja, je zei toch dat ik geen geld kan verdienen, hè? Nu zie je, achthonderd gulden in tien minuten.

WIESJE: Vijfhonderd gulden. Hoe bestaat 't! Zie je nu wel, Vins, dat je in de reclame moet gaan. Daar kun je schatten geld verdienen!

VINCENT: Ach lieve kind, die slagzin was een toeval. Dat gebeurt heus niet zo gauw een tweede keer.

MONICA: Wilt u deze kwitantie even tekenen, meneer... eh ..

VINCENT: Vlugter. Vincent Vlugter. Dat is m'n verloofde, juffrouw Brouwer.

MONICA (*vormelijk*): Hoe maakt u 't. (*tot Vincent*) Daar tekenen alstublieft. (*Vincent tekent*) Mag ik 't in biljetten van honderd geven, of heeft u 't liever klein?

VINCENT: Nee, honderdjes is goed. Ik vind 't veel te leuk die zelf klein te maken.

WIESJE: Nee hoor Vins, dat geld leggen we opzij voor ons huwelijk. Eindelijk kunnen we eens iets sparen.

VINCENT: Zouden we er niet liever een leuk feestje van bouwen?

WIESJE: Nee hoor, zonde van het geld (*tot Monica, die staat te kijken naar het schilderij dat al eerder met „bloeddoorlopen oog” en „gebakken ei” is 'aangeduid*): Vertelt u me eens, juffrouw Brouwer, wat ziet u in dit schilderij?

VINCENT: Zeg!

MONICA (*bekijkt het doek van dichtbij*): Enige oneffenheden. Hier zit de verf er veel dikker op dan daar. Dat lijkt me niet erg economisch.

WIESJE: Nee, ik bedoel: ziet u er een voorstelling in?

MONICA (*haalt bril uit tasje, zet die op en kijkt op afstand*): Een voorstelling? Moet het iets voorstellen? Ik dacht dat dit abstract was.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

TONEEL
UITGEVERIJ **INK**

“Samenspelen” is ons motto